Proletari din toate țările, uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn fii gata!

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VIII nr. 18 (578) ⋆ sîmbătă 2 martie 1957 ⋆ 4 pag. 15 bani

VINE, VINE PRIMĂVARA

La revedere!

Au ieșit copiii-n cîmp să vadă
Cum în glia moale ca dohotul
Se scufundă omul de zăpadă,
Amețit și rătăcit cu totul.

Cu genunchii negri în țărînă,
Se ridică și se tîrîie în coate
Și-și înalță către slavă mîna
Să se sprijine de stele, și nu poate.

Cu privirea umedă și mare
Un copil se uită trist cum piere —
Cu o mînă •• mătură în zare —
Șoptindu-i blînd: la revedere!

Ion GHEORGHE

ZEFIRUL

Ce descîntec și ce undă
Știe firea să ascundă,
Numai floarea din livadă
Să audă și să vadă?

Ramul încărcat de floare
De ce leagănă-se oare
Singur, seara, în grădină,
Sub lumina lunii lină?

E zefirul jucăușul,
Ce alintă cu arcușul
Strunele îngemănate,
De luceferi aninate

Vasile MANUCEANU

Lumini albastre-n flori de nea

Lumini albastre-n flori de nea
Pe ramuri îmbrăcate-n vată
Cuprind o lume fermecată
Din cine știe care stea.

Stau mugurii ascunși vederii,
Cusuți în haină de omături —
Da' soarele-o va da 'n lături
În poarta mare-a primăverii.

Și sub cupola dimineții
Vor apărea în ramuri iar
Potire pline cu nectar
Să-nchini în sănătatea vieții.

Al. BALANESCU

LA CE-S EU VINOVAT!

Trebuie să scriu un articol despre primăvară. Eh, primăvară... Rîndunele, copaci înfloriți, iarbă verde, lume veselă pe bulevarde..

Frumos, nu-i așa? Foarte frumos! Despre toate acestea aș vrea să scriu în articolul meu. Așa... Să încep cu rîndunelele. Rîndunelele veșnic grăbite, săgetează grațioase văzduhul. Cirip-cirip... cirip-cirip... cirip-poc! O, nu rîndunelele fac „poc"! ci piatra pornită din praștia nemilosului vînător Mitică Treaba asta nu-mi mai place. Bre, Mitică, de ce nu șezi la un loc? Mi-ai tăiat pofta de-a scrie despre rîndunele. Acum să încerc cu altceva. Cu copacii, de pildă. Ce mîndri sînt, sub potopul de floare albă. Aș vrea să le găsesc o comparație cît mai nimerită, însă, vai, iar nu pot, deoarece mai întîi trebuie să bag de seamă că Vasilică, vărul lui Mitică, tocmai chiulește de la ultima oră pentru a îndeplini o zilnică îndatorire: aceea de a sprijini copacii din grădina Cișmigiului. Bineînțeles, copacii se pot ține pe picioare și fără ajutorul lui Vasilică dar el simte așa, nu știu ce pornire tainică s-o facă Și cu asta, uite că-mi strică peisajul cu copaci albi.

Ca atare, trebuie să-mi întorc privirile și de la copaci. Spre ce să mi le mai îndrept? A, spre iarba proaspătă care acoperă parcul de vis-a-vis. Cum să încep? Hai să încep așa: Finețea și desimea ierbii de primăvară pot stîrni invidia celui mai prețios covor persan. Dar, stați, unde-i iarba cu pricina, iarba din parcul de vis-a-vis? Lămuriți-mă iute că altfel îmi aprind paie-n cap cu meșterii de covoare din Iran! A, nu mai e nevoie de nici o lămurire. Îmi dau singur seama unde a dispărut iarba A dispărut sub tălpile lui Sică și Năică, frați cu Vasilică, vărul lui Mitică; cei doi s-au apucat să joace leapșa pe iarbă de parcă nu aici ci pe alei s-ar afla tăblița cu „Nu călcați..." etc. Poftim, am terminat și cu iarba. Nici despre ea nu pot scrie. Hai atunci pe bulevard. Pe-aici e tare frumos. Trotuarele, bine măturate, strălucesc în soare Foarte bine, primăvara totul trebuie să strălucească! Ia să scriu eu despre această curățenie. Dar, ce se întîmplă! Cîteva glasuri îmi șoptesc că n-am voie să fac asta; ar însemna să susțin un neadevăr. Cine-mi vorbește? Iată, sînt cojile de semințe de bostan pe care Virgilică, prieten bun al lui Sică și Năică, frați cu Vasilică, vărul lui Mitică, le împarte generos în dreapta și-n stînga, pe trotuarele care mai adineauri au ieșit lună de sub măturile tovarășilor care le îngrijesc. Așa dar, trebuie să renunț din nou...

Sînt trist de-a binelea. Articolul meu despre primăvară s-a dus pe copcă. Măi, Mitică, Vasilică, Sică, Năică și cum v-o mai fi chemînd, de ce nu mă lăsați să-mi fac meseria? Cu ce sînt eu vinovat față de voi, măi băieți? Și, mai ales, cu ce-i vinovată primăvara?

Alexandru ZOTTA

Aci, pionierele, vor sădi puieți în primăvara aceasta.

ȘTIE TOATA LUMEA

S-au pus, zurgălăii de la sanie, undeva la păstrare și la liniște, să nu mai sune pînă la anul. Fiindcă, ce mai e nevoie? Azi, mîine, or să potopească lazurile alt soi de clopoței care să-ți sune în suflet numai cu albeața, cu gingășia și mireasma. Podoabele primăverii sînt mai delicate și mai discrete, nu fac asemenea tămbălău ca ale mătușii iarnă...

Tocmai ca să-i admir bijuteriile, i-am călcat pragul domniței Primăvară, fiind zi-ntîi de mărțișor. Nici blondă, cum nici străvezie nu era. Avea ochelari și, în schimb, zîmbet. Mi-a luat-o înainte cu glasul:

— Din care doriți?

— !!!???

Și pînă să-mi deslușesc întrebarea, mi s-au risipit înaintea ochilor, într-o fulguire de vis, toate minunățiile lumii Mii și mii de șăgalnice steluțe zugrăvite într-un cer de catifea albastră. Romanițe cu petale de scamă albă. Nu mă uita, Rochița rîndunicii, Mărgăritar și Brîndușă, smălțuind cîmpuri de smarald. Cărăbuși și fluturi poleiți, ciorchini de cireșe pîrguițe, tot neamul gîzelor și al culorilor.

Ce să desmierzi mai întîi, cînd te îmbie toate?

Incurcătura asta o s-o înțelegeți voi înșivă. Adică, pardon, numai fetițele. Și anume, cînd vor merge să-și cumpere material pentru rochița nouă, primăvăratică. Fiindcă, ați înțeles cred că în distracția mea nimerisem într-un magazin de textile...

Primăvara are domiciliu mult mai vast. E pretutindeni. E-n boarea vîntului, nouă, care desmiardă obrajii. E-n panoplia de la colțul străzii, cu mărțișoare norocoase. E în ghiozdanul tău, școlăriță cît degetarul, că duci acolo, știu eu, un buchet alb de ghiocei să-l pui hoțiș pe catedră, dar de bucurie și mulțumire învățătoarei cu ghiocei la tîmple.

S-a mutat primăvara la noi. Deasupra, cerul mai are fața spoită cu cenușă, parcă ar fi suflat în vatră. Ce are-a face! Noi știm. Culci urechea pe coaja copacului și auzi cum suie din adînc argintul viu al sevei. Și fumuriul zărilor nu îmbrățișează în el, departe încă și stins, țipăt de cocori?

S-a mutat primăvara la noi. Toată lumea știe. Pînă și Simandicosu, peștișorul meu blajin și lacom din borcan De ieri zburdă și se zbenguie de nu-i ajunge apa.

S-a mutat primăvara la noi. S-o trecem în cartea de imobil. ■

Val MĂGURĂ

„AJUTOR" AMERICAN

N-a uitat nimeni agresiunea pe care, acum cîteva luni, statul Israel, cu sprijinul unor puteri imperialiste, a înfăptuit-o împotriva Egiptului. Urmările ei au fost tragice: mii de morţi, sate şi oraşe distruse, Canalul de Suez blocat pentru mult timp. N-a fost prima acţiune criminală de acest fel a imperialiştilor. Insă mai cu seamă de la acele evenimente, atenţia întregii lumi a fost îndreptată spre ţările orientului arab. Vă este cunoscut că aceste ţări sînt foarte bogate în petrol. Zăcămintele din regiunea golfului Persic cuprind, după unele date, rezerve de 17 milioane de tone, ceea ce reprezintă cam două treimi din rezervele de petrol ale lumii capitaliste. Preţul de cost al petrolului din orient este de 7—8 ori mai mic decît al celui american. Tocmai aceste bogăţii au transformat ţările arabe într-o regiune de necontenite frămîntări, provocate şi întreţinute, fireşte, de imperialişti. Statele capitaliste ar fi putut foarte bine să cumpere cinstit petrolul ţărilor arabe, care au tot interesul să-şi vîndă surplusul de produse. Dar imperialiştii vor să ia totul cu japca. La aceasta se mai adaugă concurenţa şi vrajba dintre statele acaparatoare, care vor să-şi smulgă unul altuia posesiunile, zonele de influenţă. Aşa s-au întîmplat lucrurile şi în orientul arab, unde s-au ciocnit interesele de jaf ale Angliei şi Statelor Unite. „Primul ocupant" a fost Anglia, care şi-a întemeiat aici colonii pe la sfîrşitul secolului XVIII. După primul război mondial, trusturile americane s-au infiltrat însă încet, încet în „afacerile" engleze din orient, astfel că Anglia a rămas pe planul al doilea. Agresiunea neizbutită împotriva Egiptului a şubrezit şi mai mult poziţiile Angliei în Orient. Şi atunci, Statele Unite au socotit că e momentul să se înscăuneze definitiv în domnia petrolului şi să încătuşeze în robie crîncenă, colonialistă, ţările arabe. Chiar la începutul acestui an, guvernanţii americani au inaugurat aşa zisa „doctrină Eisenhower", care nu e de fapt decît un plan de cotropire şi jefuire sistematică a ţărilor arabe, de transformare a acestora într-un focar de război îndreptat împotriva lagărului socialist. Acest plan se ascunde sub masca „ajutorului" economic şi militar, a „prosperităţii" şi „apărării independenţei" statelor arabe. Ajutorul promis însumează 200 de milioane de dolari. Numai în 1955 însă, firmele petrolifere americane şi engleze au realizat de pe urma petrolului arab un cîştig de 1.900.000.000 dolari... Concluzia e uşor de tras. Ajutorul militar ce înseamnă oare decît pregătirea de război, de agresiune?

In calea planurilor înrobitoare ale imperialiştilor stă însă dorinţa de linişte şi libertate a popoarelor arabe, voinţa forţelor păcii din lumea întreagă în frunte cu Uniunea Sovietică, ţară care a întreprins şi întreprinde numeroase acţiuni pentru statornicirea unei păci trainice în orientul arab.

AL. MIHU

CE E NOU

Magazinul din fotografie se află în Bucureşti. Pe firma lui — un nume: ARAGONIT.

Produse din aragonit? Ei da, nu vă miraţi!... E un material minunat: din el se fac foarte frumoase servicii de birou, de fumat, lustre, vaze de flori, fructiere, obiecte decorative... Şi toate — din aragonit.

Dar, o precizare: aragonitul e un calcit, o varietate de piatră cu o vechime de 3—4.000 de ani, iar unica ţară din lume care posedă asemenea zăcăminte este ţara noastră!

Insemnări din Medgidia (I)

PAMÎNTUL NU MAI ÎNVRAJBEŞTE

Priveam o hartă a raionului. Parcă eram la statul major al unei bătălii. Stegulețe roşii furnicau înfipte în cercurile ce simbolizează satele. Intr-adevăr, mă aflam undeva, după o mare ofensivă. Se terminase frontul colectivizării. Pămînturile parcă au mers unele către altele, strivind răzoarele între ele. Plugurile, carele, vitele şi uneltele din sate s-au adunat la cea mai frumoasă casă, în cea mai largă curte. Curtea a fost poate conac, poate un cuprins luat cu japca de la săraci de către chiaburi. Nu interesează. Principalul lucru este că această curte astăzi e a tuturor. Cu noaptea în cap, sătenii se scoală, adunîndu-se aici, se sfătuiesc puţin şi pornesc: care la cîmp, care la atelierul de reparaţii, care la vite.

Sînt în raionul Medgidia, raion în întregime cooperativizat.

În fiecare sat flutură steagul roşu pe cel mai înalt acoperiş.

62.144 de hectare, unul lîngă altul, nedespărţite de haturi! Se muşcau pămînturile altădată precum cîinii prin garduri. Se certau stăpînii desculţi pentru o palmă de pămînt.

6.958 de familii se duşmăneau pentru ţărînă. 6.958 de familii pleacă astăzi la muncă asemenea uneia singure!...

Multe duşmănii au pierit o dată cu aceea a pămîntului. Asemenea vînturilor uscate, cu usturime de ardei, ce bîntuie Dobrogea, toate duşmăniile, toate urile sălbăticeau aceste locuri. Pămîntul sărac şi pustiu aţîţa pe tătari împotriva romînilor şi pe romîni împotriva tătarilor.

Multe duşmănii au pierit o dată cu duşmănia pămîntului!

Astăzi trăiesc laolaltă tătarii cu romînii; sînt prieteni fiii de romîni cu cei de tătari, trudesc cu toţi pentru acelaş ţel: o viaţă din ce în ce mai fericită. Alături de şcolile romîneşti s-au ivit cele tătare. La Valul Traian am discutat cu tovarăşul Omer Mahmud, absolvent al Şcolii pedagogice tătare din Constanţa. Şcoala din Valul Traian s-a înfiinţat după 1944. Copiii colectiviştilor şi întovărăşiţilor fac cele patru clase aici, în limba maternă. Emin Senia, Galip Sezavet, Gheri Muzeim, sînt numai cîteva fruntaşe pioniere din clasa a IV-a, care fac cinste şcolii. Credeţi că nu-s prietene cu Preda Margareta de la şcoala romînă care are media 5 şi-i bursieră pe şcoală, sau cu Şerban Constantina? Credeţi că nu se joacă şi nu învaţă împreună?

În Valea Dacilor, în centrul satului îşi sclipeşte ferestrele peste salcîmii fumurii şcoala tătară. Construită de curînd, această şcoală e o mîndrie. Aici învaţă fiii colectiviştilor şi ai întovărăşiţilor, învaţă Elem Senior, un puşti mărunt şi vioi, din clasa I-a, fiul preşedintelui gospodăriei, învaţă Ruşan, fiul lui Ruşan Sevat, întovărăşit, Ibrahim Talife, fiică de colectivist...

În vacanţă, în timpul serbărilor, la adunările pionereşti se joacă, se împrietenesc tătarii cu romînii. Nu se duşmănesc nici părinţii, nici copiii. Şerban Dumitru, vioiul Mincă Nicolae, fruntaş din şcoala romînă, credeţi că n-au prieteni tătari?

Multă duşmănie a pierit o dată cu duşmania pentru pămînt!

Ion ANTON

Pregătiri pentru Festival

Fiecare zi ne apropie de marea sărbătoare: „Al VI-lea Festival al Tineretului". In întîmpinarea lui în toate ţările de pe glob se fac pregătiri intense. Printre manifestările de seamă ale Festivalului, un loc important îl ocupă concursurile artistice la care vor participa cei mai buni cîntăreţi, dansatori, pianişti şi instrumentişti din întreaga lume.

In timpul Festivalului Moscova va fi împodobită sărbătoreşte. Participanţii la Festival vor primi daruri lucrate de tineretul sovietic. Şi pionierii pregătesc daruri de toată frumuseţea. In acelaşi timp, tinerii din U.R.S.S. au organizat concursuri regionale sportive şi artistice. Totodată ei desfăşoară o largă întrecere în muncă, obţinînd mari succese.

Din Mexic va participa şi anul acesta ansamblul de balet condus de Guillermo Arriaga.

In Anglia, reprezentanţii sutelor de organizaţii de tineret adună fonduri şi au hotărît să trimită un număr mai mare de delegaţi.

Canadienii manifestă şi ei un mare entuziasm. Printre cei ce vor veni la Moscova, se află şi cîţiva artişti renumiţi. „Uniunea artiştilor din Ceylon" va fi compusă din 12 reprezentanţi.

Deoarece în multe ţări tinerii nu dispun de fonduri, ei vor fi ajutaţi să facă deplasarea. Astfel, tineretul din R. D. Germană va procura mijloacele necesare celor din Congo.

Atenţie, colecţionari de embleme! Aceea a Festivalului reprezintă o romaniţă cu cinci petale, care simbolizează cele cinci continente înfrăţite. Petalele sînt albastre, galbene, roşii, verzi, şi albe. Culorile curcubeului, ale speranţei şi prieteniei!

Ştiinţa — VREMEA LUI MARTIE

Vremea nu decurge totdeauna conform aşteptărilor noastre. Şi aceasta, pentru că nu i-am înţeles încă bine toate capriciile ei. Aşa s-a întîmplat luna trecută — în februarie — cînd două valuri de aer polar, în loc să treacă peste ţara noastră, şi-au schimbat direcţia năvălind peste Ucraina şi Turcia. Din această cauză, la noi a pătruns un aer cald, care a făcut ca vremea să fie frumoasă şi călduroasă, deşi s-a prevăzut că va fi geroasă în primele 17 zile...

Să sperăm însă că luna martie va fi o lună mai ascultătoare şi nu mă va contrazice.

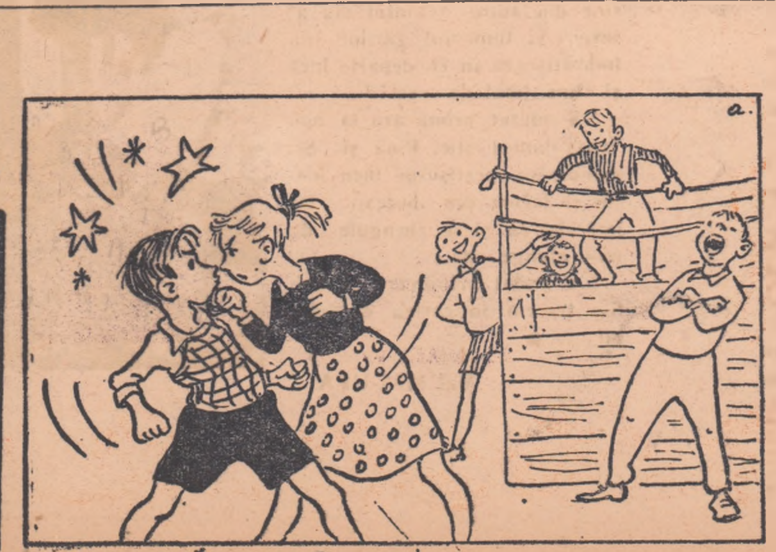
In luna martie reîncepe viaţa: cîmpurile şi pădurile încep să înverzească; semănăturile de primăvară sînt în toi; ghioceii, lăcrămioarele, brînduşele, toporaşii şi violetele sînt de acum flori „bătrîne". Cerbii îşi leapădă coarnele, lovindu-le de copaci; ursul, liliecii, şopîrlele, şerpii şi alte animale care au dormitat toată iarna, ies din ascunzişurile lor. Piţigoii, sticleţii, florinii, botgroşii şi celelalte păsărele, care rămîn peste iarnă la noi, încep să cînte în toate dimineţile însorite, chemînd parcă păsările călătoare ce sînt în zbor spre ţara noastră.

Martie de anul acesta se va caracteriza printr-un timp foarte schimbător, alternînd zile noroase şi închise cu zile frumoase, calde şi însorite. Temperatura aerului va fi cea obişnuită lunii: noaptea va fi îngheţ slab, iar ziua temperatura va urca peste 10 grade, exceptînd sfîrşitul lunii cînd va depăşi 20 grade la umbră! Ploile vor fi slabe şi rare, astfel că luna va fi mai mult uscată. Vor cădea şi cîteva ninsori slabe, mai ales în Transilvania, Moldova şi în zona de munte

Pînă la 6 martie, timpul va fi destul de răcoros, cu cer variabil şi cu cîteva lapoviţe în Transilvania. De la 7—11 martie vremea devine mai închisă şi umedă, cu ploi slabe şi cu averse de ninsoare trecătoare. Timpul se încălzeşte apoi din nou şi zilele sînt iarăşi însorite pînă la 16 martie, cînd cerul se înnorează din ce în ce mai mult şi vîntul se întăreşte. Cad ploi slabe şi locale, iar între 18—20 martie condiţiile atmosferice sînt favorabile ninsorilor de scurtă durată, însoţite de intensificări ale vîntului. După două zile mai calde, cu cer schimbător, vremea devine, între 23 şi 27 martie, închisă, umedă şi mai rece, cu burniţe neimportante. In ultimele 4 zile ale lunii, timpul va fi frumos şi foarte călduros.

Moş Vreme
Pt. conf. N. TOPOR

Aurel Cuşmaru, de la Şcoala medie nr. 1 din Bacău, în recreaţie, în ore sau pe stradă, bate fetele şi pe şcolarii cei mai mici, crezîndu-se „cel mai bun boxeur" din şcoală...

Desen de ARNO

Şi acum îi mulţumesc

Parcă văd şi acum. Era soare, primul soare primăvăratic, cald, strălucitor.

Batea zefirul dinspre deal şi aducea cu el mirosul primilor muguri desfăcuţi. De pe streşini cădeau picături mari care scobeau în gheaţă forma unor străchini, Zăpada se topea, şanţurile vuiau zgomotoase şi se împreunau lîngă sat, pornind cu furie în jos, către Tismana...

Matca venea mare şi furioasă, se rostogolea în bulboace, lua în drum pietre, vreascuri şi pornea cu ele în spinare, la vale. Vuietul ei, ciripitul păsărilor, zumzetul albinelor şi larma noastră, a copiilor, forma un cor vesel pe mai multe voci. Căci am uitat să vă spun: noi, copiii, după ce am venit de la şcoală, am ieşit în drum cu picioarele goale, în ţarîna caldă.

Deodată, mi-a venit mie aşa... nu ştiu cum, să mă uit la apa mătcii. M-am aplecat peste balustrada podului şi... m-am dus, „am zburat“ cum spunea mama. Copiii au început să ţipe, să strige. Apa era rece, murdară şi tumultoasă. Se învîrtea ca nebună în tăuri şi pornea iar trăgîndu-mă cu ea, odată cu pietrele, cu cioburile. Nu îndrăznea nimeni să sară, să-mi vie în ajutor.

Deodată m-am trezit strînsă puternic de mînă şi tîrîtă către mal. Buimăcită, tremurînd de frig şi de spaimă, am ridicat ochii să-l văd pe salvatorul meu. Am întîlnit un zîmbet cald, ocrotitor, care mă îmbărbăta. Era învăţătorul. Apoi a apărut şi mama, plîngînd. De bucurie că m-a văzut teafără, nu ştia cum să-i mai mulţumească şi m-a învăţat şi pe mine să zic:

— Mulţumesc! Am să fiu totdeauna [re]cunoscătoare!...

Nu-mi amintesc să fi răspuns ceva. Îl auzeam numai vocea profundă ca întotdeauna, dînd poveţe mamei:

— Du-o repede acasă şi înveleşte-o bine!

Aşa a şi făcut. Şi-n după amiaza aceea am tras un pui de somn...

Cînd am deschis ochii, mama sta pe marginea patului şi mă privea de parcă nu m-ar fi văzut de ani de zile.

— Dacă n-ar fi sărit învăţătorul, acum n-ai mai fi fost! — şi i-au dat lacrimile.

— Să nu uiţi, mîine cînd te duci la şcoală, să-i mai mulţumeşti încă o dată. Eu nu ştiu cum să-l răsplătesc!

A doua zi, aşa am făcut.

— Te-ai speriat tare? Nu-i nimic, se mai întîmplă. Acum lasă, a trecut, stai jos.

Îmi era ciudă că-mi răspunde de parcă n-ar fi făcut nimic, parcă nu mi-ar fi salvat viaţa.

Eram mîndră că e învăţătorul meu şi cînd îl priveam mi se părea că e mai puternic decît toţi oamenii şi că ştie mai multe decît oricine!

Era înalt, drept, cu ochii căprui, pă[tr]unzători. Ne spunea la toţi copiii pe numele mic, aşa cum ne strigau părinţii, dar cînd nu învăţam, ne dojenea aspru.

...Ajunsesem în clasa a IV-a. Despre întîmplarea cu „zborul“ meu în apă, uitasem. Se apropia sfîrşitul anului.

Într-o zi, învăţătorul ne-a întrebat pe fiecare, la ce şcoală ne ducem.

— Nu ştiu, unde o zice tata — i-am răspuns eu.

După amiază l-am văzut pe învăţător intrînd în curte.

— Bună ziua, nene Marcule! Ei, ce faci, unde îţi duci fata să înveţe?

— D-apoi, a învăţat destul! Maică-sa n-a învăţat de loc şi tot trăieşte. Acum să ia şi ea oile vecinilor şi să le ducă la păscut, să aducă-n casă o strachină de făină.

— Faci mare păcat, nene Marcule! Fata învaţă bine, eu zic s-o dai mai departe la şcoală.

Şi aşa a trecut pe la noi de mai multe ori. Eu îl iscodeam mereu pe tata, să-i aflu gîndurile. Dar nu spunea nimic. Într-o zi, l-am văzut făcîndu-şi fel de fel de socoteli. Şi o dată l-am auzit:

— Să-ţi faci bagajul!

Două zile am jucat şi am cîntat de bucurie. Ştiam că bucuria aceasta i-o datorez învăţătorului. Mă uitam mereu printre crăpăturile gardului, doar-doar l-oi zări, să-i mulţumesc. Curînd, am avut prilejul.

Am plecat la şcoală. De atunci au trecut cîţiva ani şi acum sînt şi eu tot învăţătoare. Aceasta i-o datorez tot domnului Tărăpoancă.

Încă o dată, îi mulţumesc!

L. RANGA

POŞTA SĂPTĂMÎNII 23 II.—2 III. 1957

Cum se dezleagă un monoverb

(RĂSPUNS CITITORILOR)

Vom da un exemplu: Monoverb... diplomatic

(2-6)

În primul rînd, cititorul trebuie să citească titlul monoverbului (în cazul nostru „Monoverb diplomatic“), care cuprinde în el o aluzie la dezlegare, la cuvîntul ce trebuie găsit. Astfel, citind titlul acestui monoverb, ghicim uşor că, neapărat, cuvîntul căutat (cuvîntul - cheie) face parte din vocabularul diplomatic.

În al doilea rînd, trebuie privite cele două cifre din paranteza de sub titlu; prima din ele (în cazul nostru cifra 2) ne indică din cîte părţi e format cuvîntul nostru, iar cea de a doua cifră (6) ne indică numărul de litere din care e compus cuvîntul.

În concluzie, privind desenul, noi trebuie să găsim: **un cuvînt** format din două părţi şi şase litere folosit în limbajul diplomatic.

Privim desenul. Ce reprezintă el? Un con, la prima vedere, nu? Dar privindu-l mai atent?! Nu cumva seamănă el şi cu un sul de hîrtie? Deci, desenul reprezintă un **con** în formă de **sul**. Ce va ieşi din alăturarea celor două cuvinte?

Să le alăturăm: con + sul = consul. E bine oare?

Da! „con“ şi „sul“ sînt **cele 2 părţi care, împreunate, ne dau un cuvînt format din** 6 litere, iar cuvîntul reprezintă un rang diplomatic: consul!

În general, cam aşa se dezleagă un monoverb. Cu mici diferenţe, explicaţia e valabilă şi pentru „biverbe“: cifrele din paranteza de sub titlu, indică fiecare numărul de litere al cuvintelor, în ordine.

Iată mai jos un exemplu de „biverb“:

BIVERB... ACVATIC.
(3—6)

Dragi prieteni

Aştept cu multă nerăbdare primăvara, cînd florile semănate de mine îşi vor desface frunzele verzi.

Pe lîngă petunii, bunădimineaţa, panseluţe, garoafe, gura leului, lăcrămioare, ghiocei, toporaşi, trandafiri, bujori şi altele, vom pune şi lalele, trandafiri agăţători, voalul miresii.

Dealtfel, trebuie să mă grăbesc, primăvara bate la uşă. Dar voi, voi aţi început să lucraţi în grădiniţa voastră?

Viorica PAVELIUC
cl. a VI-a
Şcoala de 7 ani nr. 18-Iaşi

Am o grădină

Anul trecut am avut cam mult de muncă în grădină, ce-i drept, dar şi o mînă de ajutor; de la Sorinel, fratele meu mai mic. Lui îi plac mult castraveţii şi zicea că-i îngrijeşte „să se facă mai repede!“ Dar tocmai ei ne-au întristat, pentru că i-am pus prea tîrziu şi n-au dat rod... În schimb, am mîncat o gustoasă salată din roşiile sădite de noi.

Anul acesta însă, voi semăna în grădina mea şi flori — aşa, ca să fie mai frumoasă!

Doru BOGHIU
cl. a III-a A
Şc. de 7 ani nr. 18 Iaşi

CARE E SECRETUL?

Cînd să intru pe poarta Şcolii de 7 ani nr. 1 din Topliţa, auzii în spatele meu glasul unui băieţel:

— Îmi daţi voie?

Am întors capul şi l-am privit pe cel care-mi ceruse să-i fac loc să intre. În mîna stîngă ţinea servieta, iar în dreapta două sticle mari. Spre surprinderea mea însă, văzui că micuţul nu intră în clădirea şcolii, ci într-o magazie din fundul curţii. După vreo cinci minute ieşi însă, fără sticle, şi se pierdu în mulţimea pionierilor ce intrau în clase.

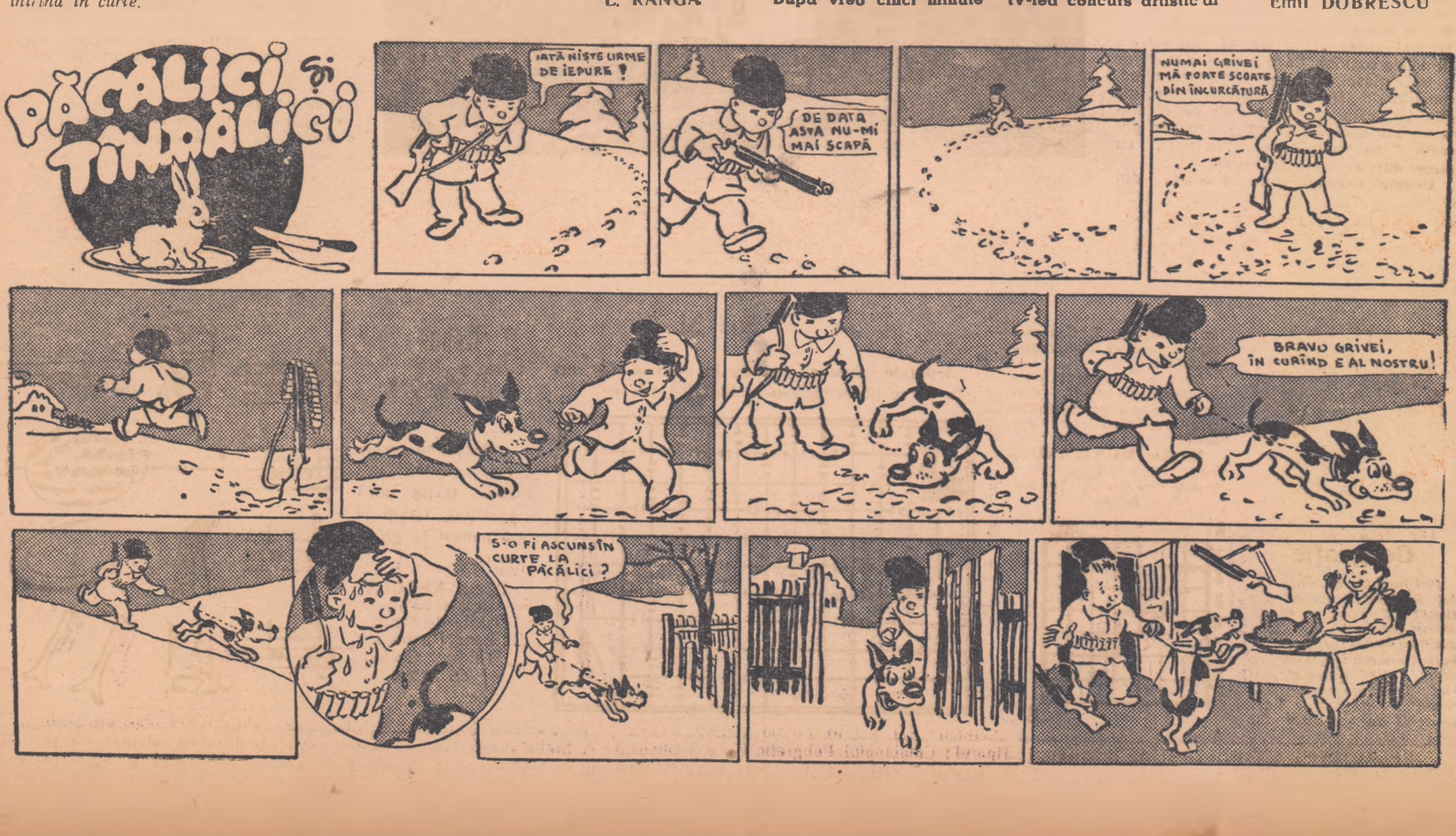
Mînat de curiozitate, m-am apropiat de magazie, am băgat capul înăuntru şi am văzut acolo, într-un colţ, o grămăjoară de sticle goale. Erau de toate soiurile...

„Ce-o fi şi asta?“ mă întrebam într-una. Pînă la urmă am dezlegat „enigma“: Comitetul Regional U.T.M., împreună cu Secţia regională de învăţămînt, va organiza, peste puţine zile, „Al IV-lea concurs artistic al pionierilor şi şcolarilor din Regiunea Autonomă Maghiară“.

La concurs, şcolile vor participa cu coruri pioniereşti, jocuri populare, basme şi balade dramatizate, teatre de păpuşi, orchestre cu instrumente populare şi recitări.

Prin valorificarea sticlelor goale strînse de către elevi, se asigură transportul, hrana şi premiile pentru echipele cîştigătoare care vor participa la faza regională a concursului.

Emil DOBRESCU

G. Mărgărit

La bojdeuca MARELUI RAPSOD

— 120 de ani de la naşterea lui Ion Creangă —

Cam pe la 1880, ca să-şi descrie confortul său, marele nostru Ion Creangă luă condeiul lui de simplu şcolar, îl înmuie în călimară, clătină îndoielnic din cap, clipi apoi şiret din ochii săi bulbucaţi şi albaştri şi se prefăcu că se jeluieşte lui Titu Maiorescu, pretins Mecena al epocii sale. Aşadar, Creangă aşternu scrisoarea: „Iară bojdeuca de căsuţă în care locuiesc de vreo 18 ani e de vălătuci şi povîrnită spre cădere pe zi ce merge de n-ar fi răzămată de vreo douăzeci şi patru de furci de stejar şi acele putrede. Iarna dorm într-o odăiţă hrentuită [1]) toată, iar vara într-un cerdăcel din dos".

Ca să încredinţeze tiparului duhul milenar al unui popor, în odăiţa lui, Ion Creangă a stat multă vreme la îndoială şi a petrecut frămîntat ani la şir. Om de munte (din Humuleştii Neamţului), cu străbuni băjenari poposiţi din Maramureş şi dintr-o familie harnică, copilul fusese la început torcălău la el în sat şi stîrnise hazul la şezători şi la clăci în nopţile lungi de iarnă. Pe urmă învăţă bucoavnele slavoneşti cu răbdare şi de spaima nuieluşei dascălului, trecu ghiduş prin şcoala de catiheţi de la Fălticeni, după ce deprinsese bine scrierea şi citirea. Cu telegarii neuitaţi ai lui moş Luca intră apoi sfios în Iaşi, pe la rohatca Păcurarilor şi orăşenii îi salutară echipajul rîzînd cu lacrimi. La Iaşi absolvi „fabrica de popi" — cum desmierda el seminarul de la Socola — şi fu uns diacon. Diaconul cu barba stufoasă şi cu privirea azurie se apucă de păţanii. Lepădă în scurt timp potcapul, îşi tunse coamele monahale şi merse „ţivil" la teatru să vază comedii franţuzeşti. Acestei erezii îi urmă una capitală: se-apucă să vîneze ciori şi vrăbii în văzul trecătorilor, chiar în curtea mînăstirii Golia. Cu mîna lui sacră, însuşi mitropolitul Moldovei îi lua pentru totdeauna potcapul. După multe intervenţii, răspopitul izbuti să fie numit învăţător.

„Domnu' Creangă" — aşa cum l-au apelat respectuos generaţiile lui de şcolari — găsi cu cale să-şi cumpere bojdeuca din Ţicău şi vieţui în ea pînă la capătul zilelor lui.

Bojdeuca a intrat în istorie. Dacă şcolarii lui Creangă scoborau uliţa în scări, zisă şi uliţa Scăricica — azi pietruită şi îngrijită, pe-atunci dosnică, mustind de glodurile lăsate de ploile putrede de toamnă şi de şuvoaiele ploilor de primăvară ori înfierbîntată de colburile verii — ajungeau în faţa unei căsuţe. Căsuţa era înaltă cît un stat de om, acoperită cu draniţă [2]), cu ferestre pitice zăbrelite, cu cerdac în faţă şi în spate. Cînd îşi vedea musafirii lui aleşi, venind, mătăhălos şi greu ca un urs, domnu' Creangă îşi părăsea droaia lui de motani tărcaţi, îşi ştergea fruntea de năduşeală cu o basma roşie şi trăgea ivărul de la intrare, întîmpinînd duios:

— Iară m-aţi năpădit, bre, gîgîlicelor; nu mai aveţi hodină!

Cercetîndu-le suava lor implorare, povestitorul nu se lăsa mult rugat şi, în cerdăcelul din dos, un glas parcă uns cu miere depăna firul de aur al poveştilor. Cînd glasul nu se mai auzea vraja visului mai stăruia pe feţele copiilor. La o nouă încercare de a trezi glasul, Creangă răspundea blînd, mustrător: „Da' ce credeţi voi, bre, gîgîlicelor, că-s sac fără fund; că şi dintr-un sac dacă iai şi nu pui, tot se goleşte..." Şi şcolarii plecau cu nuci, cu mere, duşi de vraja poveştilor.

Domnu' Creangă intra în odăiţa din stînga, gata-gata să se hotărască. Pentru şcolarii lui trebuia să scrie; „ei sînt cititorii mei". Dar tocmai atunci îi sosea mareie-i prieten: Eminescu. Şedeau pe scăunele în cerdăcel, priveau dealul Şorogarilor, duşi pe gînduri, pînă noaptea tîrziu, cînd dinspre deal venea tîriitul greierilor ca de la milioane de minuscule ceasornice uitate-n ierburi. Tot Creangă tăia tăcerea:

— Bădie Mihai, au să rîdă boierii de la „Junimea" de ţăraniile mele, ce spui? Dă, eu aş spune să le mai dregi şi mata, ştiu eu... Stăpînit, cu ochii lui adumbriţi, Eminescu îşi măsura prietenul şi-l răspundea convingător şi firesc:

— Tu nu poţi fi corectat, tu eşti Creangă, tu aşterne pe hîrtie!

Ceea ce a intuit Eminescu de la bun început n-au putut pricepe nicicînd boierii de la „Junimea". Pentru cercul maiorescian Ion Creangă era doar un folclorist amator, un exemplar „agreabil", plin de ţărănimi, vrednic să-i delecteze la banchetele jubiliare ca un măscărici.

Imensa popularitate a lui Creangă a răsturnat şi a dezis verdictul junimist dat de Maiorescu şi ceilalţi. Crescut el insuşi ca o forţă de basm din geniul poporului, Creangă este deopotrivă poet şi prozator clasic în poveştile şi basmele lui cu tîlc, psiholog de rară fineţe în „Amintiri", creator al limbii noastre epice în nuvele („Moş Nichifor Coţcariul", „Capra cu trei iezi"). Ion Creangă este citit la toate vîrstele cu încîntări felurite, gustat de ruşi, englezi, italieni, francezi, pentru nota adînc naţională a scrierilor lui, pentru umorul lui organic, legat de viaţă prin amestecul durerii şi al veseliei, pentru o limbă personală, trasă savant din teascurile graiului ţărănesc, pe care în vigoare expresivă, la noi n-au ajuns-o decît Eminescu, Caragiale, Sadoveanu.

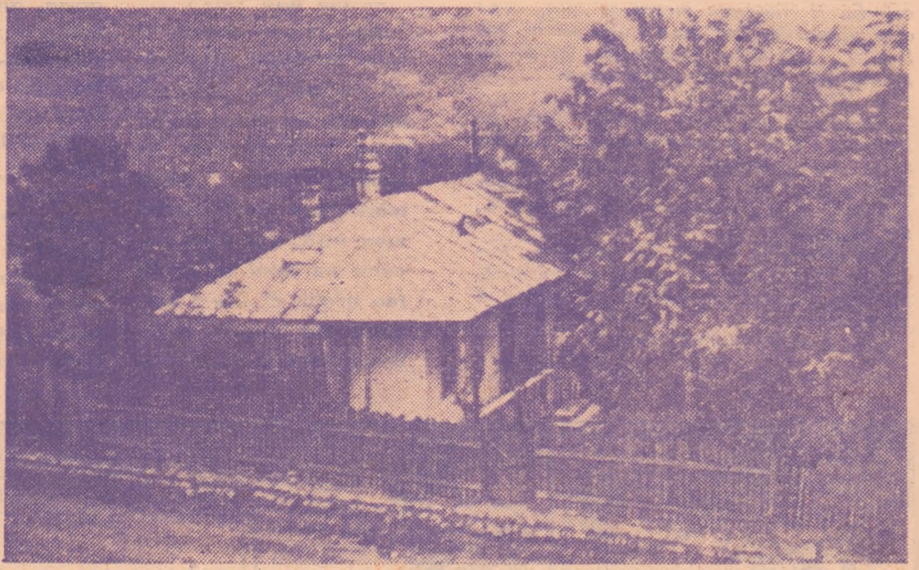
Pentru întîia dată în istoria noastră literară, prin Ion Creangă ne este înfăţişat satul ca realitate socială şi psihologică. Viziunea prozatorului este realistă; mai în fiecare ţăran din pătura de bază a ţărănimii sălăşluieşte înţelepciunea lui Moş Ion Roată, om mucalit şi neînţelegător faţă de politica boierească. Filozofia lui Creangă reprezintă sensibilitatea şi gîndirea poporului din epoca sa. Pe plan social, neîncrederea în boierimea trîndavă şi în surtucarii flecari, pe plan moral, sănătatea şi triumful binelui. Sintetizînd-o, Creangă ne-a dat cel mai desăvîrşit basm romînesc („Harap-alb"), cu personaje de neuitat, personificări ale binelui şi răului. (Ochilă, Flămînzilă, Păsărilă, Gerilă, Setilă, Spînu...)

N-a fost deci de mirare că Eminescu ţinu să aibă în Creangă pe cel mai statornic prieten. Cînd vorbea cu el, se întîlnea nemijlocit cu duhul popular. La rîndul său, fără pretenţie şi emfază, Creangă i s-a încredinţat sincer şi, cu intuiţia lui sigură, a văzut în el pe cel mai mare poet al nostru. Bojdeuca a fost martora acelei inegalate prietenii. Aici, la măsuţa cu trei picioare pe care se rînduiau bucate moldoveneşti, din care nu lipseau sarmalele cu păsat, borşul de raci dres cu smîntînă, plăcintele cu „poale-n brîu", ulcica de lut pentru vinul roşu, cofăelul cu apă proaspătă de fîntînă, o bună parte din vreme s-au întîlnit cele două spirite. De aceea, cînd poetul va părăsi Iaşul ca să se înfunde în tiparniţele bucureştene, sugrumat de emoţie, printre lacrimi, Creangă îl va pofti cu o frenezie de frate mezin: „Vino, bădie Mihai, căci fără tine sînt străin".

In iunie 1889, la Bucureşti, se stinse Eminescu. La aflarea veştii, Creangă amorţi în durere mută şi adîncă, mereu înconjurat de droaia lui de pisoi tărcaţi. Se ferecă în bojdeucă şi trase zăvorul de la intrare, ca să viseze nestingherit. Visa apa limpede a Ozanei în care se scăldase, pe mama şi moş David din Pipirig, pe Smărăndiţa, telegarii lui moş Luca... Din cînd în cînd, mai descuia cufărul mare de brad în care-şi dosea manuscrisele; le scotocea mormăind, le întorcea iscoditor pe toate feţele, le mai dregea cîte un cuvînt. Ii pierise chiar pofta lui de veşnic înfometat. Sfîrşitul se apropia...

In seara anului nou (1889), după pofta lor bună şi după datină, şcolarii lui Creangă veniseră la el cu pluguşorul. Era o înserare cu cer sticlos, cu gerul bocnă. Băieţii aşezaseră buhaiul pe buza cerdacului, la fereastră. Incepuseră apoi urătura. Dar înăuntru, inima povestitorului lor nu mai batea, iar trupu-i mătăhălos înţepeni pentru vecie, veghiat de două lumînări ce-i pîlpîiau la creştet. Copiii se întoarseră sfîşiaţi, aiurind în înserarea aceea cu cerul de sticlă.

...Poate că tot atunci, Ozana îngheţată îşi adună apele toate: poate că-n aceeaşi clipă hui întreaga vale a Moldovei cu stejari şi cetini, în furtuna bocetului, poate că toate locurile şi tot norodul moldovean jeleau atunci pe cel mai mare rapsod pe care l-au înălţat vreodată.

Bojdeuca.

---

1) dărăpănată.

2) scîndură de lemn de brad, mai mare decît o şindrilă, cu care se acoperă casele, mai cu seamă la munte.

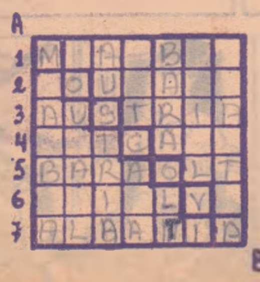

Geografie

1. Unul din afluenţii celui mai mare fluviu din lume; 2. Ţară pe malul Mării Baltice; 3. Una din ţările pe care o străbate Dunărea; 4. Lanţ de munţi din Europa de sud; 5. Munte care „barează" Oltul; 6. Vale deosebit de frumoasă din ţara noastră; 7. Cea mai mică ţară de democraţie populară.

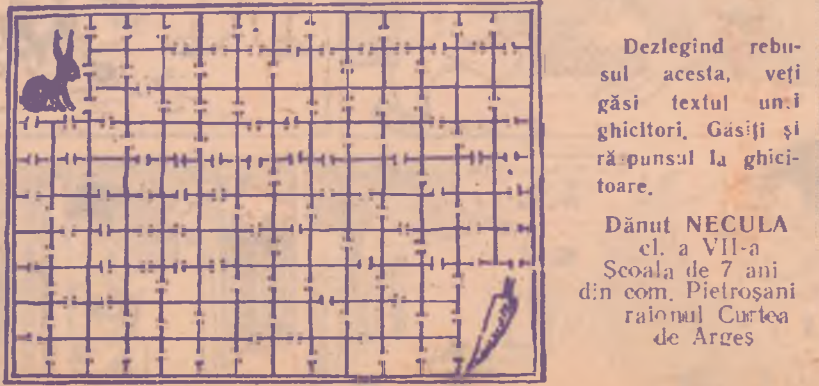
Dacă aţi dezlegat bine, în diagonala A—B, veţi găsi capitala unuia dintre cele mai mari state din lume.

Nicolae MUNTEANU
cl. a VIII-a
Şcoala medie de 10 ani
Adjud

LABIRINT

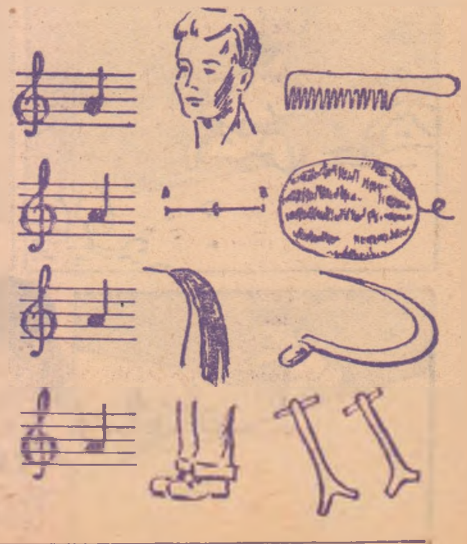
Iepurele vrea să ajungă la morcov, dar nu ştie pe ce drum să apuce. Ajutaţi-l voi!

Rebus-ghicitoare

Dezlegînd rebusul acesta, veţi găsi textul unei ghicitori. Găsiţi şi răspunsul la ghicitoare.

Dănuţ NECULA
cl. a VII-a
Scoala de 7 ani
din com. Pietroşani
raionul Curtea de Argeş

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa „Scînteii", Tel. 7 60 10, 7 61 00. Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii voluntari din şcoli
Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".